

široj polj. Travniki so bili kakor v mrtvili. Otava je venela od dne do dne, prav tako koroza in krompir. Tudi drugi pridelki niso mogli rasti. Malo je bilo gospodarjev, ki so vročo in izsušeno zemljo preorali in posejali ajdo in proso. Repe sejati ni bilo mogoče. In baš repa je tako važen člen našega gospodarstva. Vprašanje je, če bo želja sploh kaj. In k tem skrbem se je pridružila še druga skrb. Radi premale množine sena se je začela resna skrb dotikati tudi vprašanja živinoreje. Kmetovalci so upali na drugo in tretjo košnjo, toda žal, ti upi so bili le želje, do izpolnitve pa še daleč. Dež, če bi padal še v taki množini, bi bil že prepozen za rast trave. Odkod torej naj pride sedaj kritje za davek, za življenje, za obutev in obleko? Prisilna prodaja živine radi premalo krme bo udarila našega kmeta najbolj. In to je najobčutljivejši del našega narodnega gospodarstva. In s temi dejstvi bo morala računati državna oblast. Nujno bi bilo, da bi si kmetijski strokovnjaki ogledali naše kmetijsko stanje in ukrenili vse potrebno še pred prihodom zime, kajti obstoj našega marsikateriga kmeta je resno ogrožena glede prehrane ljudi in živine. Vsekakor se mora ublažiti strogo izterjevanje davkov. Ljudstvo je brez denarja. Kje naj vzamejo ljudje denar? To vprašanje se trga iz dneva v dan in vsak dan huje. Vsekakor je rešitev tega problema nujna in priti mora, sicer stojimo v nevarnosti v prehrani prebivalstva in tudi živine v bližnji zimi. — Opazovalec.

V narodnem oziru značilna beležka.

V Limbušu pri Mariboru je posedala pred desetletji nemška rodbina Hofrichter lep vinograd z gospodarskim in stanovanjskim poslopjem. Hofrichterji so bili na glasu kot dobri ljudje in je bil en član te rodbine v Slovenjgradcu notar.

V nekdanjem Hofrichterjevem vinogradu je precej velika zidana prešnica. Na treh stenah prešnice so še do danes dobro ohranjeni napisi na steno, in sicer v nemškem, latinskem in v

slovenskem jeziku. Napisi, in to nemški, posebno pa še latinski, tvorijo nekako družinsko kroniko. Pisali so na steno posamezni gospodarji, kadar so obhajali v družini kake obletnice.

Nemških napisov je na teh stenah 22, trije so latinski in 7 slovenskih.

Napis pri vходу v prešnico pove, da je bila pozidana leta 1847 in prenovljena 1876. Letnice pod napisi, ki se nanašajo na njih vsebino, so: 1781, 1774 do 1843 (70 letnica lastnika), 1839, 1847 do 1867.

Nemških in latinskih napisov ne bomo navajali, pač pa bodo zanimali našo kmečko javnost slovenski, katere je beležila povsem nemška rodbina na steno pod nemške in med latinske, ter se glasijo: Kak po dnevi noč, tak po

smehi pride joč. Jej doma, kar maš, indi pa, kaj dobiš. Kak si si postlal, tak boš spal. Dobro volje možnje kolje. Mladost je norost, starost je žalost. Lehko je vrezati, ali težko je zoračiti. Ker dosti guči, mora znati, ali pa dosti lagati!

Res čudno, da v predvojni dobi nemške in nemškutarske zagrizenosti slovenskih napisov niso prebelili, ampak so ostali lepo in nepokvarjeno ohranjeni z nemškimi in latinskimi tovariši do danes.

Današnja lastnica prešnice in Hofrichterjevega vinograda je dobra ter gostoljubna Slovenka in je podedovala vinograd s poslopji kot nagrado za zvesto in dolgoletno službo pri Hofrichterjih.

Društvo kmečkih fantov in deklet.

Vzniklo je iz bivše kmetijske stranke kot prosvetna ustanova, ki naj širi načela te stranke med ljudstvom, zlasti med mladino. Duha je istega ko njegova mati: naprednjaškega, svobodomiselnega, liberalnega. Ta duh je tuj našemu kmetškemu ljudstvu; saj je naš kmet globoko veren, krščanski ne samo v čuvstvu, marveč tudi v dejanju. To je razlog, da se društvo ni moglo zakoreniniti v ljudstvu, kakor so to želeli njegovi duševni očetje. Zato so ga od zgoraj tiščali med ljudi. Ko so absolutistični režimi vezali noge in roke naši prosvetni organizaciji, da se ni mogla ne makniti ne gibati, in ko so naposled kolovodje bivše kmetijske stranke zavili vrat naši prosvetni organizaciji, so menili, da bo šlo Dru-

štvu kmetških fantov in deklet žito v klasje.

Pa ni šlo! O tem smo zadnje dni prejeli dva dopisa iz kmetških vrst (prvi je od kmetškega mladeniča, drugi od kmetškega moža), ki nam poročata o težnjah in poskusih tega društva. V prvem dopisu se poudarja: »Pred poldrugim mesecem so tako zvanji naprednjaki ustanovili pri nas Društvo kmečkih fantov in deklet. To društvo ni pristno ter po bistvu ne odgovarja nazivu. Načeluje mu namreč kleparski pomočnik, tajnikuje gospodična učiteljica, poleg učiteljic so članice tudi gospodične od pošte. Kaj neda pristno kmečko društvo?! To je zloraba kmečkega imena. Namen je prozoren. Mi pa kmečke mladine ne damo! Mi ji nudimo pravo kmetško izobrazbo ter v njej gojimo pristnega slovensko-kmečkega duha. Morda hočejo z našo prosvetno organizacijo konkurirati. Sprejmamo boj, ki nam ga nudijo. Zmagali pa bomo mi!«

Kmečki mož, ki je izšel iz naše prosvetne organizacije, pa med drugim piše: »Iz vrst Društva kmečkih fantov in deklet ali njegovega duševnega ozadja

Na vsem svetu
Je 35 milijonov telefon-
skih priklonitev.

Navadna muha
Ima v svojem očesu
več nego 4000 leč.

Od osmih zakonov,
ki se sklonejo na An-
gleškem, pride sigurno
v enem primeru do lo-
čitve.

**Od enega milijona no-
vorojenčkov**
Je eden pritikavec.
Pritikavci so navadno
potomec normalno ras-
lih staršev.

Kako se je razmnožil
ter razmahnil na svetu
poštni promet, je raz-
vidno iz primerjave
med poštnimi razmera-
mi nekdanj in danes.
Na Angleškem je do-
šla pošta leta 1849

nim drevjem so se preskrbeli lovci s kurivom, kolikor so ga zmogle sani. Celih pet dni je tiral indijanski kažipot svoje pse preko gladke snežene skorje. Šesti dan krog poldne je postal v dolini, pokazal na sled v snegu in zaklical: »Ageter! Ageter! Ageter!«

Lovca sta zagledala ostro sled kopit, ki so bila večja nego od severnega jelena. Takoj so postavili šotor in odpregli pse.

Indijanec je stopal s psi naprej, Gruber in Lavisan sta mu sledila naglo, a se ni pod njima udiral zmrznjeni sneg. Po kratki hoji je dvignil vodja roko in kriknil ponovno: »Ageter!« ter spustil istočasno pse.

Nekaj sto metrov dalje nižje v kotanji se je premikalo precejšnje krdelo postavnih, črnih živali, ki so bile precej podobne grbastemu bivolju.

Bizam voli so se obrnili proti psom in so bili kmalu obkroženi. Ko se je približal Nemeč, je zagledal šest starih bikov, ki so kazali napadalcem med grozečim godrnjanjem roge. Čeravno je bil ta pogled za lovca izpolnitev večletnega hrepenenja, krona dolgotrajnih sani, je vendarle

obstal pred temi krotkimi živali, saj si niso zna-
le pomoči niti s pobegom.

»Uboj!« je zaklical. »Kakor bi streljal na ne-
dolžne ovce!«

Orjaški Amerikanec je pribrzel in kričal:
»Hitro! Rabimo sveže meso in jaz hočem imeti
kože!«

Biki so podlegli dobro pomerjenim strelom. Med tem ko sta odhitela Indijanec in Amerika-
nec nazaj v taborišče po sani, je preiskal Nemeč
živali, katerih se ni mogel nagledati. Največji sa-
mec je bil komaj eno tretjino tolik kakor njegov
skoraj iztrebljeni bivolski tovariš v Yellowstone
parku. Bil je rjavo-črne barve. Glava je bila ši-
roka, ostro obrezana, oči majhne, roga pri ko-
renini debela, ploščnata, položena po glavi, zgub-
ljala sta se za očmi in se krivuljila na spredaj v
ostrino. Kakor severno-ameriški bizon ima tudi
bizam-vol kratke, nerodne, z zelo dolgimi dlakami
pokrite ude in majhne, trde parklje z go-
stimimi dlakami.

Po dva bika so naložili na ene sani in so na
ta način odpeljali celi plen v taborišče. Koža je
šla za izurjene roke naglo s telesa. Izbrane kose